

DINGSDAG, 28 OCTOBER.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensleden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Prijzen, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents en regel. Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 October.

Van eene geachte hand gewaardt ons het volgende:  
»Uwe Redaktie heeft in N<sup>o</sup>. 1368 eene beschouwing opgenomen, onder den titel: »Stemmen uit Duitschland.» Zij was haar aanwezen verschuldigd aan de merkwaardige overeenkomst van drie getuigenissen; uitgebragt door personen die niets van elkander wisten en tusschen welke geene samenwerking bestond. Het meest kenmerkende, dat ik er echter in ontdekte, was, dat de openlijke betuiging der hulde aan Jezus Christus verschuldigd en der noodzakelijkheid van het herstel des huiselijken en gebeds-geestes in onze eeuw zoo nadrukkelijk werd geuit. — Dit feit is zóó naauw verbonden met onze en der naaste nakomelingen dierbaarste belangen, dat het wel eene nadere beschouwing vereischt. — Ik weet evenwel niet, of ik daartoe had besloten, zoo niet nieuwe verschijnselen daartoe aanleiding gegeven hadden. Ons tijdsgevoel, droevige erfenis van vorige, aan wijsheid schrale tijden, is eenigzins gelijk aan een sterk gebouwd ligchaam, dat worstelt tegen ingedrongen gifstoffen. — Het vergif is van tweeërlei soort: het opvoer des verstands en dat des harten; het eerste werkt door het Protestantismus, het tweede door de zedeloosheid. Beide, te zamen hebben in de vorige eeuw Frankrijk verpest, en de bandeloosheid der tegenwoordige voortgebragt. Zal de zieke maatschappij het vergif uitwerpen? In het antwoord ligt de geschiedenis van hare redding of van haren ondergang!

De Fransche Kerk had de lastdrukkende zwaarte van het Calvinismus; sporen achter zich, gelukkig, maar nog gevaarlijk dan de galanterien der Fransche koningen. Lodewijk XIV zag in zijne laatste dagen de onzalige Gallicaansche stellingen en die der Jansenisten wortel schieten onder het volk, en hij zelf had in zijne jeugd dat volk gewoon gemaakt aan eene wulpsche en weelderige levenswijze, en belastte het met vele schulden. Gazag en zeden verzwakten; en onzalige vernedert begonnen te werken op den volksgeest. Molière bereidde den satyrieken Voltaire den weg, de geestelijkheid verloor in achtung; en de filosofie verspreidde zich. In de ledigheid des hoogen adels voegde zich de meer gewone welvaart van handel en industrie, en de wonderlijke gemaederen wilden de vrijheid van den geest en men het hart. Men haakte naar de vrijheid der wilde pokken, en de trocht des huisgezins werd een ballast voor de jeugd. Overhelling naar de Engelsche regeringsvormen, naar de vrijmetselarij en de vriendenkers, begon toen te geven; de scholen der Jesuiten werden gesloten. Voltaire, Rousseau en de Encyclopedisten kwamen in zwang, en de eerste der filosofen, in hooge jaren opgenomen in de Loge-Maçonnique, was zoo zeker van zijne zegepraal over den door hem verfoeiden naam des konings, dat hij, smakkende naar dat oogenblik, als in verlokking uitroep: »die na ons komen, zullen schoone dingen zien!»

Diezelfde tijd was van vernieuwde verstand en hart, van hartstogtelijk, levendig van verbeelding, onverschroomd voor te groote vrijheid, vijandig aan dwang, brak de dammen des gezags door, en overstroemde als een stormvloed Europa, overal met woeker terug gevende de werkdadige toepassing der denkbeelden, die bij haar opvoer en bedorvenheid gezaaid hadden. Wie inzage verlangt in den staat van verbijstering die de revolutie vooraf ging, die leze onder andere *l'impie de l'XVIII siècle*, en *Louis XVI détroné par le peuple d'été Roi*. En voor hem die de revolutie zelf in hare ontwikkeling en in haren afloop wenschte na te gaan, levert het *Journal de Bruxelles* in zijne laatste heftigheden de merkwaardigste bijzonderheden onder de publicatien: *l'Histoire du Directoire* en *Quelques pages du passé, pour servir d'avertissement à l'avenir*. Zoo ooit, dan was in die dagen de triomf over Jezus Christus in de oogen der wijzen volkomen. Zij vierden dan ook luide, maar dwaze feesten, dwazen als zij zelven waren. Maar hoe toch kwam het, dat zoo veel boosheden en ontheilighingen niet gewroken werden? Ongestraft was God uit Zijne kerken en Zijn Stedehouder van zijnen zetel verbannen; Koningen werden als stof weggevaagd, en op de puinhoopen der eeuwenoude maatschappij, rigtten de wijzen den eenden eenen tempel op, naar de regels haren begrippen te zamen gesteld. Het was het uur der bozen, en de magt der duisternissen.

Zoo liep de XVIII eeuw ten einde; en reeds was de smaad den Zaligmaker der wereld aangedaan; gewroken. De tijgers van 1793 verslonden elkander; het contract social van den Calvinist Jean Jacques, kon der maatschappij niet tot regel verstrekken; de eene constitutie struikelde over de andere, en de volken de wijzen vervloekende, begonnen te smachten naar redding.

»God intusschen, geduldig omdat Hij eeuwig is, vond goed in deze eeuw eene schitterende voldoening te nemen over den hoer, in de vorige Hem aangedaan. Dat zeggen ons de »Stemmen uit Duitschland.» Maar het zal wel der overweging waardig wezen, in welken zin het den mensch in het vervolg zal gegeven zijn, Jezus Christus te kennen en te aanbidden — in den katholieken of in den protestantschen zin?

Behalve de bijzonderheden, die wij vroeger van de in de eerste helft dezer maand te Mainz gehouden Algemeene Vergadering der Katholieke Associatie van Duitschland hebben medegedeeld, willen wij nog met een woord melding maken van het eenstemmig aangenomen ontwerp van een adres ter dankbetuiging aan Zijne Eminentie den Kardinaal Wiseman, aartsbisschop van Westminster, en aan Zijn Excellentie den Primaat van Ierland Dr. Cullen, President der Iersche Associatie voor de verdediging der Katholieke Kerk. Het adres, dat de Kardinaal aan de Katholieke Kerk van Engeland had bewezen; het was aan zijne persoonlijke tusschenkomst en aan die heldhaftige worstelingen, waarin hij had gezegevierd over alle hinderpalen, welke verklarde vijanden of lauwe vreesachtige vrienden hem in den weg stelden, dat Engeland het geluk te danken had van een katholieke Episcopaat te bezitten. Een der meest voordeelige resultaten der edelaardige pogingen was juist de storm, die werd opgewekt door het Anglikanisme, en die zoo duidelijk deszelfs gansche laagheid deed aan den dag komen. De Katholieke Kerk staat regt op, edelmoediger en sterker dan ooit, en de triomf van het vijandig ministerie is voor hetzelfde een triomf van schande en van beschaming geworden. Voor de eerste maal ziet men de Katholieken van Engeland en van Ierland hunne pogingen vereenigen, enz.

In diezelfde vergadering werd ook een voorstel gedaan, waarbij de algemeene vergadering der Associatie van Pius IX werd uitgenoodigd den Duitschen bond over te halen, om eene wet uit te vaardigen betreffende de heiliging der Zon- en Feestdagen. Dit punt werd met veel warmte behandeld; de goede wil van bijzondere personen was niet voldoende om dat edele doel te bereiken; de tusschenkomst van het wereldlijk gezag was daarbij noodig, te meer omdat de onderhouding van den Zondag van hoog belang was voor de zedelijkheid; en het geluk van arme werklieden. Het voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen en er werd bepaald, dat de Vorst aan alle Deutsche regeringen eene memorie zou inleveren omtrent de heiliging van den Zondag, met vermelding van vele bijzonderheden. Onder de discussien vernam men met genoegen, dat eenige regeringen in dat opzigt reeds een aanvang maakten, en dat andere op het punt stonden zulks op hante beurt te doen. Men hoopt dan ook, dat het verzoek der Algemeene Vergadering van Pius IX op de gunstigste wijze ontvangen en weldra in uitvoering zal gebragt worden.

Aan de beurs te Parijs was voorleden Vrijdag het gerucht verspreid, dat Z. H. Pius IX vergeven en overleden was. Dat gerucht moet zijn oorsprong hebben ontleend aan eene gelithographeerde correspondentie, waarin werd gemeld, dat volgens de *Osservatore Romano* drie daagsche gebieden waren uitgeschreven voor het herstel van den Paus, die ernstig ziek was. Het blijkt, dat het laatste nummer van de *Osservatore Romano* geen woord daarvan bevat, of niets wat daartoe zou hebben kunnen aanleiding geven. En dewijl noch bij het gouzernement, noch bij iemand eenig verontrustend berigt

van dien aard is ontvangen, zoo heeft men alle reden om te vermoeden, dat het gerucht valschheid is uitgestroord door beurs-spekulantten, en dat men niet moet gelooven op het gerucht.

De dood van Mev. de Hertogin van Angoulême heeft in vele familien in Frankrijk eene groote verslagenheid toegebragt. Verscheidene bladen geven een verslag van het leven dier ongelukkige en grootmoedige vorstin. De *Union* levert o. a. het volgende, van de pen van den heer Laurentie:

»Nog nimmer in de oudheid, noch in den lateren tijd was er eene vorstin, wier leven rampspoediger was dan dat van de dochter van Lodewijk XVI. Ik heb het nagegaan van hare bakermat te Versailles af tot aan de ter dood brenging harer tante, Mevr. Elizabeth, aan wie hare moeder, Maria Antoinette, haar had nagelaten, toen zij den kerker verliet om het schavot te beklimmen. Ik keer tot dat tijdstip terug, om de ongelukkige vorstin vlugtig te volgen tot op het tijdstip, dat zij op het punt was van den troon te naderen. Het mededogen van Frankrijk en geheel Europa had haar niet uit het oog verloren sinds zij zich verwijderd had. De rampen, de kerkers, de rouw, de tranen van dat jonge meisje, dat voor haar geslacht de misslagen boete, waaraan het onschuldig was; van dat meisje, hetwelk het slagtoffer was van eene revolutie, die haren vader, hare moeder, hare tante en haren broeder had verslonden en die haar alleen liet versmachten onder de gewelven eens kerkers, waar hofne schimmen nog rondzwaaften, en die haren naam in de heilige geschiedenis, welke de Kerk aan de Katholieke Kerk van Engeland had bewezen; het was aan zijne persoonlijke tusschenkomst en aan die heldhaftige worstelingen, waarin hij had gezegevierd over alle hinderpalen, welke verklarde vijanden of lauwe vreesachtige vrienden hem in den weg stelden, dat Engeland het geluk te danken had van een katholieke Episcopaat te bezitten. Een der meest voordeelige resultaten der edelaardige pogingen was juist de storm, die werd opgewekt door het Anglikanisme, en die zoo duidelijk deszelfs gansche laagheid deed aan den dag komen. De Katholieke Kerk staat regt op, edelmoediger en sterker dan ooit, en de triomf van het vijandig ministerie is voor hetzelfde een triomf van schande en van beschaming geworden. Voor de eerste maal ziet men de Katholieken van Engeland en van Ierland hunne pogingen vereenigen, enz.

Daags nadat hare tante, Mevrouw Elizabeth, jongste zuster van Lodewijk XVI, op negentienjarigen leeftijd het schavot beklommen had, te midden van de bliken van eerbied van hare veertig lotgenooten in den dood, die haar de handen kusten alvorens zij den hals aan den beul boden, vroeg de jonge prinses, die nog geen 15 jaren telde, naar hare tante en hare moeder aan alle cipiers, zonder te vermoeden, dat zij reeds van gescheiden was door den dood; zij meende dat ze zich in een anderen kerker bevonden, of dat ze voor een regtbank waren gesleurd om op nieuw verhoord te worden. Nog hoopte zij dat de deur van de Tempel zich openen zou om beiden aan hare zorg en teederheid weder te geven. De cipiers waren zoo vreed niet om haar uit hare dwaling te redden. De tijd alleen, en de laagdurige afwezigheid der geliefden deden haar iets ijsselijks vermoeden. Zij vroeg om de kleederen en het linengoed dat de beide slagtoffers in de kasten harer kamers hadden achtergelaten. De cipiers werden bedremmeld en zwegen. Het kind verwonderde zich en begon te vermoeden, dat hare moeder en hare tante op aarde geen behoeft meer hadden aan de kleederen, die zij in den kerker hadden gedragen. Zij smolt in tranen, zonder dat zij evenwel geheel aan den terugkeer der geliefden wanhoopde. Die hoop werd echter alle dagen, alle maanden al slaauwer, en de treurige laatste strekken der gevangenebewaarders deden haar zedelijk de yreesselijke waarheid geheel ontdekken.

Hare moeder en tante hadden bij het verlaten der gevangenis tot haar gezegd: Indien wij niet terugkomen, moet gij aan het Gemeentebestuur van Parijs eene vrouw vragen om u behulpzaam te zijn in uwe gevangenis, opdat gij niet alleen moogt blijven te midden van mannen. Zij gehoorzaamde, zeide zij, met onderwerpenheid, ofschoon zij geene de minste hoop koesterde, dat haar verzoek door de ruwe cipiers zou worden toegestaan. Men antwoordde haar dan ook, dat zij geen vrouw noodig had, om zich voor deze kerker te verbergen op te tooien. Men veinsde te vrezen, dat de eenzaamheid en de wanhoop haar tot zelfmoord mochten

aanzetten, maar hare teedere godsvrucht beschouwde  
haar zelf als een der grootste misdaden. Men nam  
haar de halve de kleine mesjes af, waarvan men zich  
toen ter tijd bediende, om het poeder van het voor-  
hoofd der dames af te strijken, alsmede hare schaar,  
breinaalden en de kleinste stalen of ijzeren voorwerpen,  
die voor de vrouwelijke handwerken gebezigd worden,  
en waarmede zij ten minste de verveling harer eenzaamheid  
had kunnen verdrijven. Of hare gescheurde kleederen  
herstellen. Men nam haar zelfs den vuurslag af, waar-  
mede zij in hare slapeloze nachten licht ontstak; het  
licht scheen voor die jeugdige gevangene een nog te  
aangenaam hemel geschenk te zijn. Men verbood haar  
ook den kagchel te ontsteken, die haren kerker ver-  
warmde.

Zoo verliepen er dagen, maanden en jaren voor de  
zeestijfjarige gevangene in den Tempel. In het begin van  
November werd de Conventie iets mededogender en  
zond een teederhartig man naar den kerker, om het ko-  
ninklijk kind te verzorgen. Die man, Gonin genaamd,  
droeg vaderlijke zorgen voor de gevangene; hij bragt  
gheschieden hem bij haar door om haar te versterken; in-  
middels had men haar weder vergund licht te gebrui-  
ken; Gonin liet haar somwijlen naar beneden komen in  
eene zaal op de eerste verdieping van den toren, wel-  
ker vensterraad, zonder scherm en aan het zonlicht doorgang  
verleenden, en op het geboorte uitzagen; soms kwam  
zij ook in den tuin om een weinig vrije lucht in te  
ademen; maar diepe wonden waren aan hare ziel toegebracht.  
Gonin kon haren dood verhoeden, maar het leven weder  
aanblazen in dat slagtoffer van eene vierjarige verlaten-  
heid en verlamming, dit moest hem moeilijk vallen.

Zoo liep de winter vrij eentoonig voorbij. Men ver-  
gunde der jonge verslaafden zooveel zij wilde  
om zich minnen met de menschen dan met God bezig  
te houden. Maar als zij naar hare ouders vroeg, dan  
weigerde men altoos haar te antwoorden.

In het begin van de lente gaf men haar verlof om  
van tijd tot tijd op het dak van den toren te stijgen,  
van waar haar blik over geheel Parijs kon rondweiden  
en over de omliggende landschappen. Welke gedachten  
moeten haar wel bezield hebben, toen zij de daken van  
de Louvre, van de Tuilleries, van de hoofdkerken op  
de paleizen harer voorvaders ontdekte. De wegwij-  
zing van haren ongelukkigen broeder, den Dauphijn,  
werd dagelijks slimmer. Het werd der jeugdige vorstin  
zelfs niet meer vergund hem te bezoeken en zelve hem  
te verplegen. Zij hoorde slechts van de cipiersknechts  
hoe kwijnend en wegslepend de ziekte was van het arme  
kind, en hoe zij slechts door een schouwen beschoot  
geschieden was. Hij stierf eindelijk zonder doodsstrijd te  
hebben uitgestaan en ook zonder den woord te hebben  
gesproken den 9 Junij 1795.

De prinses beruiste in dit afsterven, met tranen  
in de oogen. God bezijde eindelijk haren broeder en  
haren koning van zijne langdurige foltering. Zij bleef  
de hare in stilte verduren. Van den dag af dat de  
Conventie geen protestant meer in den Tempel te vreezen  
had, vergunde zij de publieke deelneming den kerker  
te naderen. Negen dagen na den dood van Lodewijk  
XVII, durfde de stad Orleans, die veleer door een  
jong heldhaftig meisje was gered, voor de onschuldige  
dochter van Lodewijk XVI strekkend tusschen beide  
treden; die stad zond afgevaardigden naar de Conventie  
om de bevrijding der jonge prinses en hare overbreng-  
ing in den schoot harer familie te verzoeken. Want  
wie onzer, zeiden de afgezanten van Orleans, zouden haar  
willen veroordeelen om de plaatsen te bewonen, die nog  
ropen van het bloed van hare familie? Nantes volgde  
dit voorbeeld. Charette had ook buit naam van de  
Vendée als eene voorwaarde van het herstel der rust in  
die provincie gevraagd; dat de dochter van Lodewijk  
XVI aan hare bloedverwanten mogt terug gegeven wor-  
den. Het comité van algemeene veiligheid, sedert den  
val van Robespierre zamengesteld uit mannen van ban-  
vonnissen verzadigd of er over verontwaardigd, ver-  
gunde aan de bewakers van den Tempel haar meermalen  
in den tuin te laten wandelen. Zij deed dit, vergezeld  
van den eenigen medgezel harer vierjarige verlatenheid,  
van den hond namelijk van haren vader Lodewijk XVI,  
die haar de zorg over dat dier had aanbevolen, toen  
hij gered was het schavot te beklimmen.

Nantes van het voormalige hof, die de prinses voor  
de tijden harer rampspoeden bediend hadden, voor zo-  
ver zij zelve aan het schavot en de kerkers der revo-  
lutie ontsnapt waren. Mad. de Chantreine, Mad. de  
Mackay, Mad. de Tourzel en hare dochter Pauline, de  
vroegere speelgenoot der prinses, kregen verlof haar  
te bezoeken. Het ongeluk had die teedere vrouwen  
harten nog meer eerbied en deernis voor het slagtoffer  
ingeboezemd. De vensters der huizen, die den tuin  
des kerkers omgaven, werden even als in de eerste da-  
gen der gevangenschap des konings, telkens geopend,  
om aan de prinses de gelaats trekken van warme vrien-  
den te laten zien, en uit die vensters regende het  
bloemen en versjes voor het voeten der jonge gevangene.  
Brochures en dagbladen verhaalden die feiten, en  
het scheen, dat de openbare meening verwacht was en

berouw had over hare vroegere afdwalingen. De doch-  
ter van Lodewijk XVI, zeiden die dagbladen, heeft  
eindelijk de vrijheid herkrege om in de tuinen van den  
Tempel te wandelen. Twee commissarissen bewaken  
hare gangen; doch zij naderen haar nooit dan met be-  
tamelijkheid; zij behandelen haar met al den eerbied,  
ingeboezemd door de herinnering aan hetgeen zij was  
en het treurig schouwspel van wat zij heden is. Eene  
geit, die men haar toestaat te voeden, vordert al hare  
zorgen, en het dier volgt getrouw hare schreden.  
Een hond is vooral de onafscheidelijke begeleider van  
de jonge gevangene, en schijnt zeer aan haar verknocht.  
Het is de hond des konings, die thans zonder meester  
is, doch hem nog lief heeft in zijn kind.

De heer Hue, een voormalig dienaar des konings,  
huurde een der vensters die het uitzigt hadden op den  
tuin. Even als Blondel, de dienaar van den anderen  
gevangen koning, zong hij troostende woorden voor de  
dochter zijns meesters. Het gelukte hem, door middel  
van teekens haar een brief te doen geworden van haren  
vader Lodewijk XVI. De prinses kon hierop antwoorden  
doordien de commissarissen het toegelukkig toelieten.  
Charette gaf haar langs denzelfden weg de verzekering  
van de gehechtheid zijns legers aan haar persoon. Alles  
duidde het einde harer gevangenschap aan. Den 30sten  
Julij dekreteerde de Conventie op het rapport van haar  
Comité van openbare veiligheid, dat de dochter van  
Lodewijk XVI met Oostenrijk zou uitgewisseld worden  
tegen de afgevaardigden en ministers, die Dumouriez  
aan den prins van Coburg had overgeleverd op het oogen-  
blik van zijn afval. T. W. tegen Drouet, Sedanville, Ma-  
ret en andere belangrijke krijgsgewangenen. Zij liet in  
haren kerker geen andere sporen van hare gevangens-  
chap en hare tranen achter dan deze twee regels, door  
haar op den steen van haar venster gescheeven gedu-  
rende de lange werkloosheid der opsluiting: „O mijn  
vader! waak over mij van boven uit den hemel! O  
God! vergeef aan hun, die mijnen vader ter dood heb-  
ben gebracht!”

Den 19 December 1795 te middernacht, juist op  
haren geboortedag, verliet zij den kerker. De minister  
van binnenlandsche zaken, Benesech, om alle opschud-  
ding des volks te vermijden, geleidde haar te voet van  
den Tempel naar eene naburige straat, waar een rijtuig  
van den minister haar wachtte. Het rijtuig reed door  
eenzame en toen nog naauwelijks bebouwde straten in  
de omstreken der Boulevards tot op een ledig terrein,  
achter de poort St. Martin. Daar stond een postkales,  
waarin gezeten waren Mevrouw de Spacy en een officier  
der gendarmerie, die beiden de prinses ontvingen. De  
minister verhoogde de wedergeschonken vrijheid door  
den eerbied en de deernis, die hij door zijne woorden  
en zijne voorkomendheid bewees. De jonge prinses kon  
alleen antwoorden met tranen. Na haar vierjarig ver-  
blijf op haren jeugdigen leeftijd in eenen duisteren ker-  
ker, liet zij de lijen van haren vader, hare moeder,  
hare tante, van prinses Lamballe, van haren broeder,  
van de prinsessen van het hof, en van al wie zij ge-  
kend had in hare kinderjaren en die haar dierbaar  
waren geweest, achter.

De naam van Sophia bedekte haren waren naam,  
maar bedekte geenszins haar gelaat. De gelijkenis van  
dat jonge meisje met de afbeeldingen van Maria Antoi-  
nette, die diep in het geheugen des volks waren ge-  
prent, deden haar driemaal op haren weg bijna herken-  
nen. Maar er waren niet meer even als te Versailles  
nationale garden om haar naar hare gevangenis terug  
te voeren; er waren slechts bekreten oogen om haar te  
bewonderen, en vriendschappelijke handen om hare be-  
vrijding toe te juichen.

De jeugdige schoonheid der prinses had gezegevierd  
over de smart en de gevangenis. De sterke lichaams-  
gesteldheid, eigen aan de familie Bourbon, had hare  
bekoorlijkheden ontwikkeld, in weerwil van haar akelig  
verblijf in den Tempel. Golvende haren, een fraaije blanke  
hals, eene rijzige gestalte, blaauwe oogen, gelaats-  
trekken teeder en vol majesteit, de bloes der jeugd op  
een gelaat door de zorgen voor den tijd gerijpt; die  
fierheid, welke het vorstelijke bloed mededeelt; die  
treurigheid, de vrucht der herinnering; die treurig ge-  
steinde ziel, bij dat gelaat blinkend van jeugd en  
schoonheid; dit alles boeide met een onwederstaande  
kracht en trok aller oogen tot haar. Men kon haar niet  
aanschouwen zonder aan haar te zien al wat die onge-  
lukkige vrouw reeds geleden had, en al wat haar nog  
te wachten stond. Zij was eene geestverschijning uit de  
akelige tijden der revolutie, aan de bijl der beulen  
ontsnapt, plassende met hare voeten in het bloed  
harer ouders en magen, en thans den dood ontvluggende  
om in ballingschap te gaan. Zoodanig was de indruk dien  
zij te weeg bragt, overal waar men haar ontving. In  
Duitschland knielden men voor haar neder; daar dacht  
men eene verschijning te zien.

De Engelsche dagbladen maken op nieuw gewag van  
een aantal bekeeringen tot het Katholicismus. De echt-  
genoot van den heer Manning, vroeger predikant te  
Lavington, heeft het voorbeeld van haren gemaal gevolgd,

en is even als hij in den schoot der Kerk terug gekeerd.

De heer Mackenzie, aan wie de toelating als predi-  
kant geweigerd was, omdat hij zich niet met de geloofsarti-  
kelen der staatskerk niet kon vereenigen, heeft mede  
voor eenige dagen het Katholicismus omhelsd. Het jonge  
meisje, ter wier behoeve de beruchte brief des aartsbisschops  
van Canterbury was verkregen, waarin de Prelaat verklaarde  
dat de bisschop van Londen en hij zelf, alsmede bijna alle  
Anglikaansche predikanten, de oplegging der handen van  
den bisschop niet noodig achten voor de verheffing tot het  
predikantsambt, heeft insgelijks het Protestantisme afge-  
zworen. De *Morning Chronicle* zegt dat hij den aartsbisschop  
Sumner, verantwoordelijk stelt voor dezen afval. Men  
verneemt ook de bekeering van eene der dochters van  
den heer Drummond, lid van het Engelsch Parlement.

Degraaf van Arundel en Surrey, oudsten zoon des hertogs  
van Norfolk en erfgenaam van zijn titel, heeft de stad  
Limerick in Ierland bezocht, welke den edelen Lord heeft  
gekozen tot haren vertegenwoordiger in het Parlement.  
Bij die gelegenheid gaf hij een nieuw bewijs zijner edel-  
moedigheid. De *Times* telt twaalf liefdadige gestichten  
van Limerick op, onder welke hij eene som van 500 £  
of 6000 heeft verdeeld.

Men schrijft ons uit Dockum, dd. 15 Oct., dat tot  
lid van den raad der stad, in plaats van den heer  
Dr. L. W. van der Weide, is gekozen de heer J. F.  
de Lang, oud-lid van den raad.

Bij de verkiezing voor een lid van de Provinciale  
Staten voor het distrikt Dockum, verkreeg niemand de  
meerderheid. Er zal eene herstemming moeten plaats  
hebben tusschen de heeren Romein, advocaat te Leeu-  
warden, en den heer van Sloten, secretaris der stad  
Dockum.

Uithoopte het hoofdistrikt Dockum nog geen ver-  
tegenwoordiger in de Provinciale Staten van Friesland  
heeft, en de heer A. van Sloten, vroeger als lid van  
die vergadering, getoond heeft den weg van bezuiniging  
te willen voorstaan, zoo wordt, zegt onze correspon-  
dent, de heer van Sloten daartoe dringend aanbevolen.

Tot wethouders zijn benoemd: te Amersfoort, de  
heeren de Louter en van den Berg; te Schiedam, de  
heeren D. Verlotw en Mr. K. A. Poortman.

De minister van financiën heeft ter kennis van de  
daarbij belanghebbenden gebracht, dat, ten gevolge der  
uitbreiding van de pakketbooten-dienst tusschen Eng-  
land en Noord-Amerika, de gelegenheid is geopend om  
door middel dier pakketbooten, behalve in den zomer-  
tijd, ook gedurende de wintermaanden wekelijks brieven  
uit de Nederlanden naar de Vereenigde Staten en naar  
de Britsche bezittingen in Noord-Amerika over Engeland  
te verzenden.

De eerste togt der nieuwe stoomboot *Admiraal de  
Ruyter* (varende tusschen Tiel, Rotterdam en Schie-  
dam v. v.), werd dezer dagen reeds door een ongelukkig  
toeval gekenmerkt. Ter hoogte van Zuilichem werden  
met een bootje twee passagiers aangebragt. Doch hetzij  
de schipper het touw, dat hem toegeworpen werd,  
niet wilde grijpen, hetzij door eene andere reden, het  
bootje geraakte onder de raderkast en sloeg in een  
oogwenk om. De vier menschen, die zich daarin be-  
vonden, waren een geruimen tijd ter prooi aan de  
golven en zonden stellig zijn omgekomen; indien de  
pogingen ter redding, van de boot en van den wal  
gedaan, niet met gunstig gevolg waren bekroond. (H.)

Men schrijft uit Scheveningen: Na den 20 dezer zijn  
nog drie schuiten van de steurharing-visscherij met  
136.000 stuks haring aangekomen en twee dergel-  
ke reeds voor de tweede maal, hetgeen als eene zeldzaam-  
heid mag beschouwd worden, en waaruit moet worden  
afgeleid, dat de vangst zeer verschildend is, daar toch  
nog slechts 17 schuiten van de vloot, bestaande uit  
63 vaartuigen, zijn aangeweest, en alzoo 7 minder dan  
verleden jaar op hetzelfde tijdstip, toen 59 vaartuigen  
ter steurharing-visscherij waren uitgerust. Laat zich de  
haring-visscherij niet te voordeelig aanzien, met de  
kant-visscherij is het allerongunstigst gelegen. Het heug  
toch niemand dat de pinken zoo weinig visch aanbrag-  
ten als thans, nu het niet zelden gebeurt, dat zij  
behalve met eenige weinige roggen, zonder eenige van-  
gehoegaamd uit zee terugkeeren. Men wijte des niet aan  
gebrek aan ijver bij onze visschers, dat de markt  
den duur zoo slecht van visch voorzien is, en dat de we-  
nige, die er op gevonden wordt, meestal uit Noord-  
Holland wordt aangevoerd.

ARNHEM, 24 Oct. Bij de herstemming, voor  
lid van de provinciale staten alhier, is de heer  
J. P. J. T. Brantzen, met 379 stemmen gekozen  
tegen Mr. J. M. de Kempnaer, die 129 stemmen  
had bekomen.

DOCKUM, 25 Oct. Op de heden gehoudene kaffee-  
markt waren zeer weinig kalveren aangebragt, waar-  
voor zeer vele omstandigheden tegenwerkten, waaronder



zonder gerekend kan worden, de in de provincie Groningen thans bestaande reglementen van in- en doorvoer van vee. Er waren circa 350 staks aangebragt, welke alle tot goede prijzen zijn verkocht geworden. Gepasseerde jaar bedroeg het getal hagenoeg 700.

**TILBURG**, 24 Oct. Gisteren avond heeft de muziek der nieuwe koninklijke harmonie dezer stad bij den heer S. Gille Heringa, president van dat gezelschap, ter gelegenheid van Z. Eds. benoeming tot directeur van het postkantoor te Vlissingen, eene luisterrijke serenade met fakkellicht gebragt. (H.)

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### FRANKRIJK.

**PARIS**, 25 Oct. Er is nog niets van de ontkenning van de crisis bekend. Gisteren werd eene lijst, waarop de namen van Billault, Casabianca, gen. Bourjollès, genl. Arnaud, Fortoul, Ducos, Bineau, Turgos en Lacrosse voorkwamen, bijna als officieel beschouwd. Het doorgaans wel onderzocht blad *L'Assemblée Nationale* zeide, het als officieel te durven aannemen. Heeren echter hoort men er geen woord meer van spreken. De dagbladen bevatten heden niets van zeer tegenstrijdige beschouwingen van de crisis.

Wie den heer Carlier zal opvolgen, is nog niet bekend; men spreekt veel van den heer Pietri, prefect van Arriège, maar dit is niet zeker. Intusschen blijft de heer Carlier zijne functien nog waarmaken. Eenige bladen laten niet na den prefect te lasteren, alsof hij voor aanzienlijke sommen landgoederen had gekocht in de omstreken van Sens en Parijs. Hij laat de lasteraars, o. a. het blad *la Revolution*, vervolgen.

Het *Journal des Debats* voegt bij zijn bericht dat hij geen manifest van den Prins van Joinville voor het aannemen van het Presidentschap der republiek ontvangen heeft het volgende:

Aan de beurs is het gerucht verspreid dat eerlang in onze kolommen een manifest van den Prins van Joinville zou worden openbaar gemaakt, de stemmen der natie vragende voor zijne benoeming tot het presidentschap. Het verwondert ons dat dergelijke bladen zich haasten zulke sprookjes op te hangen en te verspreiden. De Prins van Joinville heeft verklaard dat hij zich ter beschikking van Frankrijk stelde, en deze eenvoudige verklaring is hem voldoende, gelijk zij voor Frankrijk voldoende zijn moet. Dat is des Prins eenig manifest en Frans gevoelt hij minder dan ooit behoefte om er iets bij te voegen of in te veranderen. In den nieuwen staat van zaken, dien wij nu ingetreden zijn, is het niet van meer gewicht en meer van pas dan achteklankende manifesten, te weten de hereniging der parlementaire meerderheid. De hereniging der meerderheid door oprechte en belangloze onderlinge toenadering van alle partijen die haar zamenstellen, dat is de voornaamste behoefte des lands, het eenige waarbij het dadelijk en dringend belang heeft. Wij meenen te kunnen verzekeren dat de Prins van Joinville, gelijk al zijne broeders, aan dat groote belang den voorrang geeft boven eene kandidatuur voor het Presidentschap of voor de Wetgevende Vergadering. Men kan zeker zijn, dat hij den reeds zoo hachelijken staat van zaken niet door nieuwe verwikkelingen zal verergeren, en dat hij nooit de rust des lands om zijne persoonlijke aanspraken zal in de waagschaal stellen. De Prins van Joinville mag haken naar de eer om Frankrijk van dienst te zijn door zich te vereenzelvigen met s lands wenschen en belangen, maar hij zal nimmer het land beroeren.

Men zegt dat de intrekking der wet van 31 Mei den tegenwoordigen President der Republiek vele stemmen zal doen verliezen, en dat, indien Lodewijk Napoleon door dezen maatregel zijne populariteit heeft willen bevorderen, hij zich grootelijks heeft vergist.

De President der Republiek zal eerdaags een groot diplomatiek ding geven.

De instructie over de onlusten in de departementen van de Nièvre en de Cher worden met ijver voortgezet. Er hebben talrijke arrestaties en huiszoekingen plaats. De politie komt meer en meer op het spoor van geheime genootschappen.

De legitimistische bladen verschenen gisteren morgen met een rouwrand, wegens de vermelding van het overlijden van de ongelukkige dochter van Lodewijk XVI. Vele aanzienlijke legitimistische families hebben den rouw aangenomen.

Men berigt dat de hertogin van Angoulême belangrijke aantekeningen heeft nagelaten over de laatste oogenblikken, welke Lodewijk XVI met zijn gezin heeft doorgemaakt, alvorens het schavot te betreden.

De *Gazette de France* widerspreekt het bericht dat de *Univers* en andere bladen gaven, alsof Mgr. de Aartsbisschop van Parijs de theologische school in het gebouw der Carmelieten had doen sluiten, ten gevolge waarvan de studenten naar het seminarie van St. Isidore waren gezonden. De *Gazette* verklaart, dat de bedoelde school niet onthouden is, als zijnde niet

geconstitueerd, maar dat de opening dier school slechts verschoven is, niets meer.

Men kan maar luid der jongste berichten van Konstantinopel, over Marseille ontvangende, het geschil tusschen de Porte en den onderkoning van Egypte als verveelend beschouwen. De Porte geeft hare toestemming tot den aanleg van den spoorweg onder zekere voorwaarden, waaraan Abbas-Pacha niet weigeren zal zich te onderwerpen. De Turksche regering eischt, dat geene andere dan gewone inkomsten des lands zullen worden besteed tot den aanleg van de rail-way; dat inboorlingen niet tot onbeloonde diensten zullen verplicht worden; en eindelijk dat het beheer over den spoorweg aan de overheden des lands worde toevertrouwd, en niet aan vreemdelingen.

**MADRID**, 21 Oct. (Per telegraaf). De heer Artera verlaat het ministerie van koophandel en openbare werken, en wordt opgevolgd door den heer Reynoso.

### ENGELAND.

**LONDEN**, 25 Oct. Kossuth's verblijf te Southampton gelijk volmaakt op een zegel. De maire van Southampton heeft hem een verblijf aangeboden op zijn kasteel nabij Winchester, en de bevolking bewijst den demokraat eene luidruchtige en buitensporige hulde. Aan het klokgelui, aan de adressen en zegewenschen komt geen einde. Kossuth is genoodzaakt, ofschoon hij slecht Engelsch spreekt, nu en dan de aanspraken te beantwoorden. Hij doet dit dan ook zoo goed hij kan, en laat niet na het Engelschen volk wegens zijn vrijheidszin en zijne zucht tot bevrijding van de verdrukte menschheid hemel hoog te prijzen; welke lofspraak natuurlijk beantwoord wordt met een oorverdoovend gejuich.

De maire van Southampton die hem overal vergezelt, prijst dan op zijne beurt Kossuth en zegt: „Ik hoop dat de inwoners van Winchester 100 jaar mogen leven en Kossuth ook, om hunde welvaart te aanschouwen. Ik wenschte dat er in Engeland meer zulke mannen waren als Kossuth. Immers Kossuth is een man des volks, die zich door zijn talent heeft verheven, en die vervolgens zijn talent heeft besteed voor het geluk van zijn vaderland. Ik heb brieven vol bedruggingen gekregen wegens de ontangst die ik aan Kossuth heb gedaan; maar ik veracht ze, en verklaar dat zoo lang ik een huis heb, Kossuth ook een verblijf zal hebben, en zoo lang ik een halve schelling bezit, ik die met Kossuth zal deelen!”

Daarop barst eene tweede toejuiching los, met nog luider hoers dan de eerste. Kossuth buigt zich voor het volk, schudt hoogst aangedaan de hand van den maire, en de verduijning is ten einde, om nogmaals te worden herhaald te worden.

Cobden, de man des vredes, heeft zijn leedwezen betuigd dat hij te laat te Southampton is gekomen om Kossuth, die zoo veel bloed vergoten heeft, aldaar zijne hulde te brengen. Dit ontbrak nog aan de komedie.

Kossuth, zoo republikeinsch hij ook was te Marseille, is een beetje koningsgezind geworden op den Engelschen wal. Herhaaldelijk vraagt hij aan het volk als hij zich op het balkon vertoont, drie hoers voor Koningin Victoria! Wat zullen de republikeinen in Hongarije daarvan zeggen?

Maar hij poogt dit ook weder goed te maken door insgelijks van de menigte te eischen een driemaal herhaald gegriinnik van afkeuring voor den Oostenrijkschen tyran.

De vivats voor Koningin Victoria en het honend gegriinnik voor Oostenrijk wordt op kommando stipt volbragt.

Kossuth heeft eene meer dan middelmatige lengte; hij kan 5 voet 8 duim halen; op het eerste gezicht schijnt hij niet zooveel kracht te bezitten als men hem heeft willen toeschrijven; zijn aangezicht is ovaal, zijn oog blauw-grijs, zijn blik doordringend. Boven op zijn breed voorhoofd staat een kuif van eenigzins grijze haren; zijn lip is bedekt met een knevel.

De *Times* ziet nog altijd eene onbetamelijke beleediging jegens Oostenrijk in de buitensporige eerbewijzingen van het Engelsche volk aan den Hongaarschen opstandeling. De ministerie *Globe* verheugt zich over deze eenparige volksdemonstratie, en wil er geen gevaar in zien, dat men den zoogenaaenden verklaarden vrijheidsheld, op het vasteland, zoo veel eer bewijst. Het blad beschimpt veeleer de Fransche Republiek wegens hare kleingeestigheid om Kossuth den doortocht te weigeren.

In den eergisteren op Windsor gehouden kabinetsraad is besloten dat het Parlement den 4 November op nieuw zal worden geopend tot den 15 Januarij e. k.

De dienst van den onderzeeschen telegraaf tusschen Engeland en Frankrijk zal binnen weinige dagen in werking komen. H. Weensdag is in anderhalf minuut een berigt van Dover naar Parijs geseind.

De Chinesche regering heeft alle beleemmering van den Britschen handel doen ophouden, en de Engelschen ten opzichte van het bevalen der rechten, op gelijken voet als de meest begunstigde natiën gesteld.

— De *Globe* berigt, dat het bestuur der wereldtentoonstelling het batig slot van de ontvangsten der tentoonstelling (ongeveer zes millioen gulden) bestemd heeft tot den fonds voor een nationaal Museum ter verzameling van voorwerpen, die in betrekking staan met den staat aanwijzen van de nijverheid der volken, in één woord voor eene voortdurende wereldtentoonstelling. Het bestuur heeft reeds een aantal voorwerpen voor dat museum bijeengebragt, hetwelk in het midden der hoofdstad zal worden gevestigd. Ook zullen in dit museum openbare lessen over de vakken de nijverheid betreffende, gehouden worden.

— Men schrijft uit Athene, dat aldaar eene nota van Lord Palmerston was ingekomen, met bepaalde klachten over Griekenlands staatkunde. Het kabinet bevond zich eenigzins verlegen wat het antwoorden zou, doch het is niet te denken, dat zijne staatkunde ten gevolge dier nota eene wezenlijke verandering zal ondergaan.

— Men leest in 't officieele blad der Vereenigde Staten de *Washington-Republic* in een uitgebreid artikel over de handelwijze der regering opzigtens Cuba, o. a. het volgende:

„De eerste zweem van Britsche tusschenkomst in de aangelegenheden van Cuba zal het sein wezen tot eene beweging, waaraan noch Cuba, noch Groot-Britannie, noch al de Europeesche mogendheden te zamen, zullen kunnen weerstand bieden. Want op dat punt staat de wil van het Amerikaansche volk vast, en zijn wil zal in dit opzigt wet zijn voor de staatkunde en de handelingen van Amerika. Er bestaat bij de groote meerderheid van het Amerikaansche volk geene neiging tot verovering van Cuba of tot gewelddadige aanhechting van dat eiland aan de Unie, en de eenige waarborg van veiligheid voor Cuba is de bescherming van de regering der Vereenigde Staten en verwijdering van alle vreemde tusschenkomst.”

In de Vereenigde Staten houdt men zich druk bezig met de presidentsverkiezing. De heer Webster is de voornaamste kandidaat der Whigs, en wordt door het meest invloedrijke orgaan dier partij, de *New-York Courier*, ondersteund. De andere kandidaten der whigpartij zijn de heer Filmore, thans president, de generaal Winfield-Scott en de heer Henry Clay, de noordelijke staten ondersteunen den heer Scott; de zuidelijke den heer Filmore. De democratische partij is zeer verdeeld. Hare keus is bepaald tusschen den heer James Buchanan, uit Pensylvanie, den generaal Cass, uit Michigan, het lid van den senaat Douglas, uit Illinois, en den generaal Houston uit Texas.

In Ecuador is eene omwenteling uitgebarsten, welke de omverwerping van het bestaande bestuur ten doel had. Dezelve is zeer vreedzaam geëindigd met de zegepraal der republikeinen.

### DUITSCHLAND.

**KEULEN**, 25 Oct. De eerste Beijersche Kamer heeft in hare zitting van 21 October eenparig en zonder discussie het wetsontwerp aangenomen betrekkelijk de voorloopige inning der belastingen voor het jaar 1852.

De *Volksting* is officieel onderrigt geworden van de jongste wijziging in het ministerie. Sedert die wijziging zijn de onderhandelingen geheel afgebroken; en de *N. Pr. Ztg.* meent te weten dat de Deensche gevolmagtigde te Berlijn, graaf Bille-Brahe, zal worden terug geroepen.

Volgens de *Spener Ztg.* heerschte er bij alle Duitsehe kabinetten een volmaakte verstandhouding ten aanzien der militaire voorzorgen, welke de gebeurtenissen van 1852 zouden kunnen noodig maken. Tegen de aanstaande lente zouden alle legers op den voet van oorlog gebragt zijn.

**BERLIJN**, 25 October. De *Pr. Ztg.* meldt van gader hand uit Kopenhagen dd. 22 October, dat in Sleeswijk eerdaags de provinciale vergadering zal worden bijeen geroepen; de regering moet het plan hebben haar een nieuw ontwerp van kieswet voor te leggen.

Een blad meldt dat gen. Haynau door een beroerte is getroffen; een ander blad berigt reeds zijn dood; doch een derde zegt dat de gen. zeer gezond is.

**WEENEN**, 24 Oct. Tot de vermindering van het leger is nu bepaaldelijk besloten. 25 battailjons landweer worden geheel ontslagen, en de kaders voor 1/3 onthouden. De kompagnien der vier Hongaarsche battailjons worden gebragt op 60 man elk, en de uitgaven voor vestingwerken met eenige millioenen verminderd. Zoo doende hoopt men op het budget van oorlog ten minste 15 millioen gulden te bezuinigen.

### ITALIE.

De benoeming van den minister Farini geeft, zegt men, te Turijn weinig genoegen. De *Echo du Mont-Blanc* ziet in die benoeming eene nieuwe beleediging den H. Stoel aangedaan, vermits de heer Farini een verbannen vreemdeling is, wiens antecedenten voor de Sardijnische jongelingschap een levendig voorbeeld zijn van opstand tegen de wetten en het wettig gezag.

De radikale *Opinione* zegt, dat men den H. Stoel niet met de benoeming van den heer Farini terwilt

van den anderen kant den Kard. Antonelli zoekt te be- lieven met de benoeming tot Sardinisch gezant te Rome van den ridder Manfredi di Sambuy, een man bekend wegens zijne neiging tot de »ultra-reaktie.”

»Dit, zegt de *Opinione* mag men te regt eene staat- kunde van het *juste milieu* noemen.”

De heer Farini was divisie-chef van het ministerie van binnenlandsche zaken te Rome tijdens den moord van Graaf Rossi.

De Pruisische regering, die reeds herhaalde malen getoond heeft, dat zij het gewigt inzielt van eene regt- streeksche verbinding, tusschen de haven van Genua en de Duitse spoorwegen, heeft een deskundige naar Zwit- serland gezonden en hem den last opgedragen, zich met alle bijzonderheden bekend te maken, die tot be- reiking van dit doel leiden kunnen. Hiertoe heeft zij eenen ervaren ingenieur gekozen, die in vereeniging met den heer Koller, chef van de directie der Zwitsersche spoor- wegen, het Alpenstreek naar gaan opnemen, waar deze nieuwe verbinding met Sardinie, door middel van een spoorweg zal bereikt worden.

**BELGIE.**

**BRUSSEL**, 26 Oct. De stedelijke raad van Brussel heeft met eenparige stemmen goedgekeurd de begrooting over 1852. De inkomsten zijn geraamd op 4,565,735 fr. 12 c., de uitgaven op 4,563,722 fr. 89 c. Alzoo zou er een batig slot zijn van 2012 fr. 53 c. Brussel telt thans ongeveer 180.000 inwoners.

— Te Beaufort was een klokkeluider bezig om den dood van een der inwoners aan te kondigen, toen de klok uit hare krammen losschoot, met een vreesselijk geweld door eene zoldering heenviel, en den armen man op het oogenblik verpletterde.

**STADSNIEUWS.**

**BURGERLIJKE STAND.**

**AMSTERDAM**, 27 October.

**OVERLEDEN** (21 Oct.): A. E. van den Brink, wed. Ver- bragge.

Van 20 tot 24 October 1851 zijn ingeschreven:

Volttrokken Huwel.	33.	Levenloos aangegeven Zonen.	4.
Geborenen	167.	dito docters	4.
Overledenen	97.	Elders overl. en alhier ingeschreven	13.

Gehuwde Paren . . . . . 1871.

Geborenen . . . . . 6949.

Alhier overledenen . . . . . 6013.

Elders overl. en alhier ingesch. . . . . 252.

Sedert primo Januarij 1851.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.			
	25 OCT. 4 1/2 u.	gebl. 27 OCT. 4 1/2 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	57 1/2	57 1/2	57 1/2
Dito Dito	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Dito Dito	89 1/2	88 1/2	89 1/2
Dito Obligatien O. I.	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Amortis. Syndic.	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Aand. Holl. S. M.	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Obligatien	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Belg., Obligatien 1844	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2	46 1/2	46 1/2	46 1/2
Dito bij Rotsch. en Volksw.	51 1/2	51 1/2	51 1/2
FRANKRIJK, Obligatien 3	13 1/2	13 1/2	13 1/2
SPANJE bij Ardoins 85	13 1/2	13 1/2	13 1/2
Dito Dito 510	13 1/2	13 1/2	13 1/2
Dito Onbep. Stukken.	13 1/2	13 1/2	13 1/2
Dito	38	38	38
Dito Binnenl. 2400 P.	35	34 1/2	35
Coup. Ardoins	8	8	8 1/2
Passive			
Fransche Uitgest.			
Portugal te Londen 3 pCt. nu 4	33 1/2	33 1/2	33 1/2
Dito Dito	33	33 1/2	33 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	103 1/2	103 1/2	103 1/2
Cert. bij d°. 1831 en 1833	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Dito	99 1/2	99 1/2	99 1/2
Dito bij Hope	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Dito bij id. 5de Serie	4	4	4
Cert. te Hamburg	99 1/2	64 1/2	65
Inschrijving in Assignat.	6	64 1/2	65
Cert. van dito		150	
POLN. Aand. a fl. 500			
Dito met Lot. 300			
AMERIKA, Bank-Actien	2 1/2	3 1/2	3 1/2
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	71	71	71 1/2
OSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71 1/2			
Dito	2 1/2	37	37 1/2
Dito Nieuwe	2 1/2	78	78 1/2
Dito Nieuwe	3	78	78 1/2
Ween. Bank bij Gollen Co.	77 1/2		
Dito	4		
Aand. met Loting fl. 500			
Nieuwe dito	250		
NALLS, Cert. Lam en Bouwer 5 pCt.			
Dito te Londen 1824	5	89 1/2	88 1/2
Dito te Londen 1843	5		
Dito te Londen 1844	5		
RARUJ	4 1/2	25 1/2	25 1/2
MEXICO	5	32 1/2	32 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu	3	14 1/2	14 1/2
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1 1/2	2 1/2	2 1/2
EQUADOR	5		
GRIEKEN			
Polen, Cert. 4 pCt. 77; Weldadigheid 77.			

De markt in Binnel. fondsen was bij eenige handel in Integralen en 5 pCts. iets vast. Van Vreemde waren Oostenrijksche, Russische en Spaansche prijshoudend. Port. meer gezocht. Van de overige valt niets bijzonders mede te deelen. Alleen waren Bank-Actien op nieuw 1 pCt. hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.			
Paris	2/m. f. 56 1/2	Livorno	2/m. f. 38 1/2
Bordeaux	2/m. f. 53 1/2	Napels	2/m. f. 80
Madrid	3/m. f. 243 1/2	Petersburg	2/m. f. 1,82 1/2
Cadix	2/m. f. 244 1/2	Weenen	6/w. f. 28 1/2
Seville	2/m. f. 241 1/2	Augsburg	2/m. f. 35 1/2
Bilbao	2/m. f. 242 1/2	Frankfurt	2/m. f. 99
Lissabon	2/m. f. 41 1/2	Hamburg	2/m. f. 54 1/2
Porto	2/m. f. 41 1/2	London	2/m. f. 11,82 1/2
Genua	2/m. f. 46 1/2	Rotterdam	2/m. f. 11,90

**BUITENLANDSCHE BEURZEN.**

**ANTWERPEN**, 25 Oct. Belg. leen. 2 1/2 pc. 49 1/2; 5 pc. 97; 1840, 5 pc. 98 1/2; Spanje Ard. 5 pc. 13 1/2; Binnenl. 3 pc. 35; Coupons —; Rom. Leening 73 1/2.

**PARIS**, 25 Oct. Fransche 3 pc. 55,70; id. 4 pc. —; 5 pc. 90,40; 5 pc. N. —; Schatk. 4, —; Bank-Actien 2085, —; Belg. 1840, 5 pc. 101 1/2; 1842, 5 pc. —; 4 1/2 pc. 92; 2 1/2 pc. —; Napels 5 pc. 99,25; Spanje, Buitenl. 3 pc. 38 1/2; Binnenl. 3 pc. 35 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 59 1/2; Piemont 1834 —; 1849 —; 1851 880, —; Haiti —; Rom. Leening 75 1/2.

**MADRID**, 21 Oct. Spanje 3 pc. 36 1/2; Ardoins 5 pc. 16 1/2; Uitg. Schuld 6; Coupons 8.

**LONDEN**, 25 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 97 1/2 a 97 1/2; Braz. 87 a 89; 1829/39 85 a 87; 1843 — a —; Den. 3 pc. 17 a 78; N. L. 5 pc. 101 1/2 a 102 1/2; Ecuador 3 a 3 1/2; Gren. 14 a 15; Uitgest. 3 1/2 a 3 1/2; Mexicb 26 1/2 a 27; Peru 4 pc. — a —; Uitgest. — a —; Portugal 5 pc. 85 a 87; 4 pc. 32 1/2 a 33 1/2; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4 1/2 pc. 101 1/2 a 102; Spanje 5 pc. 20 1/2 a 20 1/2; 3 pc. 38 1/2 a 39; Coupons — a —; Passive 5 1/2 a 5 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 58 1/2 a 59; 4 pc. 89 1/2 a 90; Venez. 33 1/2 a 34 1/2; Uitgest. 11 a 12.

**WEENEN**, 25 Oct. Met. 4 1/2 pc. 81 1/2; 5 pc. 92 1/2; Bank-Actien —.

**BERLIJN**, 25 Oct. Schuldbr. 3 1/2 pc. 68 1/2; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95 1/2; Pools. 4 pc. 83 1/2; Loten fl. 200 19 1/2; id. fl. 300 145; id. fl. 500 84.

**HAMBURG**, 25 Oct. Rusl. Eng. Leen. 103; Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 13; Binnenl. 3 pc. 33.

**FRANKFORT**, 25 Oct. Met. 5 pc. 74 1/2; 4 pc. 59 1/2; 2 1/2 pc. 38 1/2; Bank-Actien 1462; Darmst. Loten fl. 59 8 1/2; id. fl. 28; Badensche Loten fl. 59 59 1/2; id. fl. 35, 34 1/2; Nassausche 25 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 57 1/2; Werk. Sch. 4 pc. 89 1/2; Sijndic. 3 1/2 pc. 89.

**HANDELSBERIGTEN.**

**AMSTERDAM**, 27 October.

**GRAANMARKT.**

Tarwe in een doen met weinig handel, verkocht in Entrep.: 130 a geringe Odessa f 220; 128 a Rijn f 240; in Cons.: 130 a Kubanka f 260; 124 a Vriess. f 205; 127 a n. dito f 220; 130 a b. Pools. f 290.

Rogge iets lager afgegeven: 121, 123 a Pruis. f 187, f 191, 192; 126 a Anclammer f 200, bij gerijven; 123 a Pruis. f 188, bij partij.

Garst in een doen: 102 a n. Vriess. Winter f 134.

Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 121 a Amersf. f 170.

Koolzaad. Holstijnsch 48 1/2 L. Op 9 vaten Olie in April ek. 57; Oct. 53 1/2 L. Raapolie op 6/w. f 31 1/2; Vliegend f 30 1/2; 10. Mei f 33; Sept. f 34; Oct. f 34 1/2; 34; Nov. f 30; Dec. f 30 1/2; Lijnolie op 6/w. f 34 1/2; Vliegend f 33 1/2. Hennepolie op 6/w. f 37 1/2; Vliegend f 36 1/2.

**LEIDEN**, 25 Oct. Boter van f 34 tot 39 pr. vierde vat; Oude Tarwe f 7,50 tot 8,00; Nieuwe Tarwe f 7,70 tot f 8,30; Oude Rogge f 5,80 tot 6,20; Nieuwe Rogge f 5,90 tot f 6,40; Gerst f 4,60 tot 4,80; Haver f 3,00 tot 3,50; Paardeboonen f 4,70 tot 4,80; Duiveboonen f 5,80 tot 6,20; het Ned. Mud.

**LONDEN**, 24 Oct. Graanmarkt. Van Engelsche Tarwe was heden weinig aangevoerd, doch van Vreemde meer dan op den vorigen marktdag. De handel was slaauw, hoewel de prijzen van 11. Maandag bedongen werden. Haver en Gerst onveranderd. Er waren aangevoerd 2620 qrs. Engelsche en 9010 qrs. vreemde Tarwe, 2780 qrs. Engelsche en 2560 qrs. vreemde Gerst, 3140 qrs. Engelsche en 8380 qrs. vreemde Haver.

Veemarkt. De handel was ferm ter markt van heden, en het bedrag der omzettingen was grooter dan gewoonlijk. De aanvoer van Runderen en Schapen was geringer dan en die van Kalveren niet zoo goed als de vorige week. Er had geene merkbare verandering in de prijzen plaats, doch zij neigden tot vooruitgang. De aanvoer bestond uit: 940 Runderen, 382 Kalveren en 8681 Schapen.

**SCHEEPSTIJDINGEN.**

**AMSTERDAM** 27 Oct. Het schip Zuiderzee, Kapr. K. D. de Jong, van Havana herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen.

— Het schip Pauline, Kapr. Bakker, van Nerva naar Purmerend, is gisteren in het Westergat van Texel aan den grond vastgeraakt, doch met verlies van anker en ketting en meer andere schade weder af en in het Nieuwe Diep gebragt.

— Kapr. Vos voerende het schip Margina Willemina, van Dantzig alhier aangekomen, rapporteert den 21sten dezer 's morgens ten half zes ure in zee, op de hoogte van Bor-

kum gepasseerd te zijn; twee op zijde liggende vaartuigen vermoedelijk Sloepen of Jagten.

**BINNENGEKOMEN:**

**TEXEL**, 26 Oct. T. A. Steffens, Alida Maria, Riga. - J. J. Bakker, Pauline, Nerva, de laatste met verlies van anker en kettingen. - K. J. Bakker, Jantina, Dantzig. - J. Huit, Margina, Margaretha, Odensee. - H. H. Nieboer, Vrouw Margaretha, Straalsund. - J. Zwaal, Gijbert Jan, Drammen.

**HELVOET**, 24 Oct. N. Wettera, Nicolaus, Malaga. - S. Moison, Alcyon, St. Brieux.

**UITGEZEILD.**

**TEXEL**, 25 Oct. J. van der Plas qq., Adolph Frederik, Surinamo. - P. Menno, Eluiza, Napels. - A. P. Schoonhoven, Vischerij, Londen. - J. G. Olthof, Jantina, Newcastle. - J. W. de Jong, Jonge Clemens, Hull.

**HELVOET**, 25 Oct. Luit. te kl. Mathijssen, Prins Willem Frederik Hendrik, Ned. Oorl. Transportschip, Batavia. - Luit. te kl. Alvarez, Lancier, Ned. Oorl. Schooner, id. - F. H. Popcke, Tropicus, Suriname. - J. P. Barreij, Alkmaar, New-York.

**CARGA-LIJSTEN.**

**St. PETERSBURG**, August. Dantloef 1,387 taw. Rogge, Ubel en Silem.

**SCHEEPS-VRACHTEN.**

**RIGA** 18 Oct. Naar Amst. / 20 voor Wagenstoot, / 15 voor Deelen, 22 1/2 a 24 1/2 ct voor Balken; naar Harlingen en Grothingen, 24 ct. voor Balken; naar Edam 23 ct. voor dito.

**KONINGSBERGEN**, 22 October. Naar Amsterdam f 12 voor Rogge, f 15 voor Torwe; naar de Maas f 16 voor dito.

**RIVIER-VAART.**

**AMSTERDAM**, 27 October in lading naar:

Keulen	H. Holtz, Colln N°. 2.
"	W. van Ooljen, Vrouw Maria.
Weesel	F. Henke, de Goede Gunst.
"	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Mains	C. Bender, Mainz N°. 8.
Duisburg	J. Otten, Jöhanna.
Manheim	W. Bouwmeester, Carolina.
Dusseldorp, Neus	W. van Stokkum, de Atlas.
en Urdingen	
Frankfort & Coblenz	A. Urmeter, Frankfort N°. 6.
Brussel, Antwerpen	E. J. Glim, de Twes Gezusters. Sluit en oml. plaatsen 31 October.
Antwerpen, enz.	M. Martens (Stoomsleepdienst), de Vier Gebroeders Vertr. 31 Oct.

**ADVERTENTIE.**

(1457) In eene stille Huishouding van een Heer en Dame, zonder kinderen, de R. C. Godsdienst belijdende, wordt Kost en Inwoning, benevens een Gezellig Verkeer, aan een **DAME** aangeboden, tegen billijke vergoeding, welke ook ieder afzonderlijk te verkrijgen zijn. Te be- vragen onder de letters S. J. bij den Uitgever dezer Courant.

(1458)

**Voor een zeer matigen Prijs**

worden TE KOOP aangeboden: Eene **MAHONIE-HOUTEN PREDIKSTOEL, TABERNAKEL** en twee fraai gesneden houten **BEELDEN**, welke ook ieder afzonderlijk te verkrijgen zijn. Te be- vragen onder de letters S. J. bij den Uitgever dezer Courant.

(1458)

Den 21 October is door C. L. VAN LANGENHUYSEN aan Burgemeester en Wethouders der stad Amster- dam ter vertaling in het Nederduitsch vertoond:

**DER HEILIGE VATER.** Betrachtungen über die Mission und die Verdienste des Papstthums, von Dr. THEODOR SCHENK. München, 1850.

**DAS KREUZ CHRISTI**, unser Heil und unsere Erlösung, Christkatholisches Gebet- und Betrachtungs- buch, vom Gottseligen THOMAS VON KERNIS, 8e verbes- serte und vermehrte Auflage. Würzburg 1848.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en is bij zijne gewone correspondenten verkrijgbaar gesteld:

**HET DERDE DEEL VAN DE ALGEMEENE GESCHIEDENIS**

TEN DIENSTE DER **KATHOLIJKE JEUGD,**

door **J. ANNEGARN.**

Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.

De inhoud van dit deel is in vier tijdvakken verdeeld. Het eerste tijdvak is van de ontdekking van Amerika aan den Munsterschen vrede (156 jaren). Het tweede tijdvak loopt van den Munsterschen vrede tot op de Fransche omwenteling (141 jaren). Het derde tijdvak van de Fransche omwenteling tot op de bevrijding van Europa (24 jaren). Het vierde tijdvak van de bevrijding van Europa tot op onze dagen, 1813—1851 (38 jaren). De prijs van dit deel is f 1.10, het 2e deel f 80 Cents. Het 1e deel is ter perse.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.